

Statistikdokumentation for Arkiver 2024

1 Indledning

Formålet med statistikken er at skabe et samlet overblik over de danske arkiver. I første omgang kun de statslige arkiver, men statistikken er fra 2017 udvidet med beskrivelser af stads- og lokalarkivernes virke. Tidsserier for de statslige arkiver kan findes i Statistisk Årbog tilbage til 1980.

2 Indhold

Statistikken indeholder oplysninger om de danske arkivers konventionelle samlingers størrelse og tilvækst, antal gæster/besøg på læsesale, og antal forespørgsler via breve eller mails. Derudover arbejdskraft, fordelt efter lønnet arbejdskraft, ulønnet frivillig arbejdskraft og arbejdskraft med tilskud. For de statslige arkiver desuden de digitale samlingers størrelse og antallet af hjemmesidebesøg.

2.1 Indholdsbeskrivelse

Et arkiv indsamler, registrerer og bevarer arkivmateriale såsom dokumenter, fotografier, film, landkort og lignende fra et afgrænset lokalområde såsom et eller flere sogne, en by eller en hel kommune. Statistikken indeholder oplysninger om aktiviteterne på arkiverne. Fx er der oplysninger om samlingernes størrelse, modtagne arkivalier, besøgende gæster, ansatte medarbejdere mv. Statistikken belyser aktiviteten på de statslige arkiver, medlemsarkiverne i ODA (Organisationen Danske arkiver) og SLA (Samlingen af Lokalarkiver) og øvrige storstads- og lokalarkiver.

Der kan være uoverensstemmelse mellem ændring i samlingens størrelse og tilvæksten i form af modtagne arkivalier. Dette kan skyldes oprydning på arkiverne. Der kan forekomme udsving i eksempelvis antal gæster for en landsdel, hvis et arkiv ikke har været aktivt i en periode på grund af flytning, omstrukturering eller lignende.

2.2 Grupperinger og klassifikationer

Nøgletal for arkiver fordeles geografisk efter de forskellige afdelinger i Danmark.

2.3 Sektordækning

Arkiverne hører primært under sektoren Offentlig forvaltning og service.

2.4 Begreber og definitioner

Antal besøg på Rigsarkivets/Statens Arkivers hjemmeside: Antallet af gange personer har været inde på Rigsarkivets/ Statens Arkivers hjemmeside i løbet af året.

Digitale arkivalier: Data, som er skabt digitalt og stammer fra it-systemer, som myndighederne har brugt i deres sagsbehandling. Samlingernes størrelse opgjort i gigabyte ved årets udgang.

Fastansatte medarbejdere: Medarbejdere hvis arbejdsindsats er lønnet. Ansættelsen er ikke tidsbegrænset, og medarbejderen har pligt til at udføre det givne arbejde. Fastansatte medarbejdere er opgjort i antal årsværk beregnet ud fra det samlede antal timer medarbejderne har arbejdet i årets løb.

Frivillige medarbejdere: Antal medarbejdere hvis arbejdsindsats er ulønnet og uforpligtende opgjort i antal årsværk beregnet ud fra det samlede antal arbejdstimer i løbet af året.

Fysiske gæster: Antallet af personer, som arkivet har modtaget på sin læsesal i årets løb.

Hyldemeter: Måleenhed for arkivalier, bøger og lign. materialer. Den angiver, hvor meget materiale der kan stå side om side på en én meter lang hylde. Enheden anvendes til at angive omfanget af en arkiv- eller biblioteksbeholdning eller en bogsamling.

Medarbejdere i tilskudsordninger: Antal årsværk beregnet ud fra det samlede antal timer, som medarbejdere i beskæftigelsesordninger (jobtræning osv.) har arbejdet i årets løb.

Modtagne arkivalier: Omfanget af de arkivalier, som arkivet har indlemmet i sine samlinger i årets løb - opgjort i hyldemeter.

Samlingernes størrelse: Samlingernes størrelse opgjort i hyldemeter ved årets udgang (dokumenter, billeder, bøger o.l.).

Tilvækst af digitale arkivalier: Omfanget af de digitale arkivalier, som arkivet har indlemmet i sine samlinger i årets løb - opgjort i gigabyte.

2.5 Enheder

Statslige arkiver og Stads- og lokalarkiver.

2.6 Population

Populationen i arkivstatistikken består af de statslige arkiver (Rigsarkivet), stads- og lokalarkiverne (ODA- og SLA-medlemmer) samt enkelte større arkiver, som ikke er organiseret af ODA og SLA.

2.7 Geografisk dækning

Danmark.

2.8 Tidsperiode

Statistikken dækker tidsperioden fra 2007 og frem, for stads- og lokalarkiverne dog først fra 2011.

2.9 Basisperiode

Ikke relevant for denne statistik.

2.10 Måleenhed

Samlinger og arkivalier opgøres efter hyldemeter. Digitale samlinger og arkivalier opgøres efter gigabyte. Gæster, henvendelser og besøg opgøres som antal, og medarbejdere opgøres som antal årsværk.

2.11 Referencetid

"Samlingernes størrelse" er et statustal, der opgøres pr. 31/12 i det pågældende år. Alle andre variable/nøgletal omfatter den aktivitet eller det forbrug, der er fundet sted i løbet af det pågældende år.

2.12 Hyppighed

Årlig.

2.13 Indsamlingshjemmel og EU regulering

Dataindsamling er ikke baseret på EU- eller anden regulering. Data leveres frivilligt efter aftale fra anden offentlig myndighed og gennem Organisationen Danske Arkiver (ODA) og Sammenslutningen af Stads- og Lokalarkiver (SLA).

2.14 Indberetningsbyrde

Statistikken er registerbaseret. Der er derfor ingen direkte indberetningsbyrde for de statslige data, som indsamles af Rigsarkivet/Statens Arkiver. Indberetningen af data for stads- og lokalarkiver sker via Organisationen Danske Arkiver (ODA) og Sammenslutningen af Stads- og Lokalarkiver (SLA). Der er ikke foretaget nogen beregning af indberetningsbyrden herfor, men processen indebærer ca. 500 arkivers indberetning af ca. 10 værdier.

2.15 Øvrige oplysninger

Øvrige oplysninger kan findes på emnesiden om [Arkiver](#) eller ved henvendelse til Danmarks Statistik.

3 Statistisk behandling

Data for de statslige arkiver modtages fra Rigsarkivet i form af regneark med oplysninger for enkelte arkiver, som aggregeres. Datavalideringen består i sammenligning af værdier med tidligere indberetninger for enkeltarkiver og på aggregeret niveau. Data for de øvrige arkiver indsendes fra Organisationen Danske Arkiver (ODA) og Sammenslutningen af Stads- og Lokalarkiverne (SLA) til Danmarks Statistik via SLA i form af regneark med oplysninger for de enkelte arkiver. Eventuelle dubletter fjernes, og manglende eller åbenlyst fejlagtige værdier erstattes med værdier fra tidligere indberetninger.

3.1 Kilder

Statistikken er baseret på data fra Rigsarkivet/Statens Arkiver og fra en samlet indberetning fra Organisationen Danske Arkiver (ODA) og Stads- og Lokalarkiver (SLA), som indhentes via Rigsarkivet/Statens Arkiver og SLA.

3.2 Indsamlingshyppighed

Årlig.

3.3 Indsamlingsmetode

Data indsendes fra Rigsarkivet/Statens Arkiver, Organisationen Danske Arkiver (ODA) og Stads- og Lokalarkiverne (SLA) i form af et regneark med individoplysninger.

3.4 Datavalidering

Datavalideringen består i en sammenligning af værdier med tidligere års indberetninger for såvel de enkelte arkiver som på aggregeret niveau.

I fejlsøgningen af aktivitet og personale på stads- og lokalarkiver ([ARKIV02B](#)) tjekkes der for dubletter. Desuden registreres nye arkiver. Hvis der indberettes arkiver med fejl, rettes dette manuelt til i indberetningen. Dette kunne fx være forkerte arkivnumre.

I fejlsøgningsprocessen tjekkes der især op på markante ændringer i de forklarende variable "Samlingens størrelse" samt "Modtagende arkivalier". Øvrige variable tjekkes desuden også for ekstremer samt store udsving og ændringer. I enkelte tilfælde kontaktes det enkelte arkiv for verificering/fejltrening.

3.5 Databehandling

Eventuelle dubletter i de validerede data fjernes, og manglende eller åbenlyst fejlagtige værdier imputeres på baggrund af tidligere indberetninger.

For 2015 er ca. 13 procent af indberetningerne imputerede. De validerede data aggregeres til landsdelsniveau (for stads- og lokalarkiver) og nationalt niveau (alle arkiver).

For at sikre at de 30 største arkiver årligt indgår i statistikken, tjekkes deres tilstedeværelse årligt i indberetningen. Hvis nogle af disse ikke fremgår – imputeres deres værdier for det senest indberettede år, ellers kontaktes de med henblik på at indhente manglende oplysninger. Dette skyldes at medlemslisterne for SLA og OLA jævnligt ændrer sig, hvor nye kommer til og andre melder sig ud. Dette er dog ikke ensbetydende med arkiverne ikke længere eksisterer. Store arkiver, som ikke er medlem i perioder, men fortsat er i drift, indgår derfor fortsat i arkivstatistikken.

Listen for de store arkiver er udarbejdet ud fra kriteriet om et højt antal hyldemeter. Denne opdateres og tjekkes årligt i tilfælde af nogle arkiver lukker, flytter, fusionerer mv. For de mindre arkiver imputeres disse med to års tilbagevirkende kraft. Hvis et arkiv ikke indberettes et givent år, da vil det fortsat indgå i statistikken de efterfølgende to år.

Endelig tabelleres data inden offentliggørelse i Statistikbanken. Summeringer kan afvige fra total pga. afrundinger.

3.6 Korrektion

Der laves ikke korrektioner af data udover hvad der allerede er beskrevet under datavalidering og databehandling.

4 Relevans

Statistikken anvendes bredt til at danne et overblik over danske arkivers aktivitetsniveau og størrelse. Statistikken er udviklet i samarbejde med Kulturministeriet. Statistikken forventes at opfylde flere brugergruppers behov for en samlet og lettilgængelig oversigt over danske arkiver.

4.1 Brugerbehov

Statistikken kan være relevant for kommuner og regioner, ministerier, organisationer, pressen, politikerne, private virksomheder og privatpersoner. Statistikken kan anvendes til opstilling af oversigter over de statslige arkivers samt stads- og lokalarkivernes aktivitetsniveau og størrelse.

4.2 Brugertilfredshed

Statistikken er udviklet i samarbejde med Kulturministeriet og ændringer i udformningen diskuteres i et fælles kontaktudvalg.

4.3 Fuldstændighed af data

Ikke relevant for denne statistik.

5 Præcision og pålidelighed

Data for Rigsarkivet/ Statens Arkiver er trukket direkte fra deres driftssystemer til opgørelse af egne aktiviteter. Derimod er Stads- og Lokalarkiverne baseret på indberetninger fra mange og meget små enheder, som i flere tilfælde drives af frivillige, ikke fagfolk.

5.1 Samlet præcision

Statistikken er overordnet dækkende for de danske arkivers størrelse og aktivitetsniveau. Data for Rigsarkivet/ Statens Arkiver trækkes direkte fra deres driftssystemer, hvilket minimere fejl.

For Organisationen Danske Arkiver (ODA) og Stads- og Lokalarkiver (SLA) indsamles data manuelt fra mange og meget små enheder. Præcision og pålidelighed for Stads- og Lokalarkiverne (SLA) kan derfor være mere svingende end data leveret fra Rigsarkivet/ Statens Arkiver.

5.2 Stikprøveusikkerhed

Ikke relevant for denne statistik.

5.3 Anden usikkerhed

Statistikken er overordnet dækkende for danske arkiver. Data fra Rigsarkivet/Statens Arkiver er baseret på deres driftssystem, hvilket minimere fejl. Derimod indberettes data for Organisationen Danske Arkiver (ODA) og Stads- og Lokalarkiverne (SLA) manuelt fra mange forskellige arkiver, hvor der kan forekomme fejlindtastninger. Ved fejlindtastninger eller manglende værdier imputeres værdier fra tidligere år.

5.4 Kvalitetsstyring

Danmarks Statistik følger anbefalinger vedrørende organisering og styring af kvalitet, der er givet i Adfærdskodeks for europæiske statistikker (Code of Practice, CoP) og den tilhørende implementeringsmodel Quality Assurance Framework (QAF). Læs mere om disse på [Adfærdskodeks for europæiske statistikker](#). Der er etableret en arbejdsgruppe for kvalitet og en central kvalitetssikringsfunktion, der løbende gennemfører tjek af produkter og processer.

5.5 Kvalitetssikring

Danmarks Statistik følger principperne i Adfærdskodeks for europæiske statistikker (Code of Practice, CoP) og bruger den tilhørende implementeringsmodel Quality Assurance Framework (QAF) ved implementeringen af disse principper. Dette indebærer løbende decentrale og centrale tjek af produkter og processer på baggrund af dokumentation, der følger internationale standarder. Den centrale kvalitetssikringsfunktion rapporterer til arbejdsgruppen for Kvalitet. Rapporteringen indeholder blandt andet forslag til forbedringer, som vurderes, besluttet og implementeres.

5.6 Kvalitetsvurdering

Der er ikke foretaget en egentlig kvalitetsmåling, men data for Rigsarkivet/ Statens Arkiver trækkes direkte fra deres driftssystemer, hvilket minimerer risikoen for fejlindtastede værdier. Data for Organisationen Danske Arkiver (ODA) og Stads- og Lokalarkiver (SLA) er baseret på manuel indberetning fra mange og meget små arkiver, hvorved kvaliteten af indberetningerne kan være svingende. Der er ingen databrud i tabellerne. For de statslige arkiver kan tidsserien føres tilbage til 2007, og tidsserien for Stads- og Lokalarkiverne kan føres tilbage til 2011. Danmarks Statistik kan derved fejlsøge data ved at sammenligne med tidligere års indberetninger.

5.7 Revisionspolitik

Danmarks Statistik foretager revisioner i offentliggjorte tal i overensstemmelse med [Danmarks Statistiks revisionspolitik](#). De fælles procedurer og principper i revisionspolitikken er for nogle statistikker suppleret med en specifik revisionspraksis.

5.8 Praksis for revisioner

Der offentliggøres kun endelige tal.

6 Aktualitet og punktlighed

Statistikken offentliggøres ca. 4,5 måneder efter årets udgang. Statistikken offentliggøres uden forsinkelser i forhold til planlagte udgivelsestider.

6.1 Udgivelsestid for foreløbige og endelige tal

Statistikken udgives to gange årligt medio maj, ca. 4,5 måneder efter referencetidens udløb samt august. Dette skyldes at data fra hhv. Rigsarkivet indberettes tidligere end data fra Organisationen Danske Arkiver (ODA) og Stads- og Lokalarkiver (SLA).

6.2 Publikationspunktlighed

Statistikken publiceres normalt uden forsinkelse i forhold til det annoncerede tidspunkt.

7 Sammenlignelighed

Statistikken er i sin nuværende form sammenlignelig fra 2007 og frem for de statslige arkiver, og fra 2011 også for stads- og lokalarkiver. Tidsserierne er sammenlignelige uden databrud fra disse år, dog kun fra 2011 for statslige elektroniske arkivalier. Ældre tal for de statslige arkiver findes i Statistisk Årbog tilbage til 1980. Der findes ingen direkte sammenlignelige internationale statistikker på området.

7.1 International sammenlignelighed

Der er ikke foretaget nogen sammenligning med internationale kilder.

7.2 Sammenlignelighed over tid

Der er ingen databrud i tabellerne og tidsserierne for de statslige arkiver kan derfor følges tilbage til 2007. For de statslige elektroniske arkivaliers vedkommende løber tidsserien dog kun fra 2011 og frem. Tidsserien for stads- og lokalarkiver går fra 2011 og frem. Ældre tidsserier kan findes i [Statistisk Årbog](#) tilbage til 1980.

Der kan forekomme uoverensstemmelse mellem ændringerne i samlingens størrelse mellem to år og tilvæksten i form af modtagne arkivalier i samme periode. Dette kan skyldes oprydning på arkiverne (hvis afvigelsen er negativ) eller være resultatet af forsinkelser i bearbejdningen af arkivalierne (hvis afvigelsen er positiv).

Fra 2014 er samlingernes størrelse, modtagne arkivalier og skriftlige henvendelser ikke udskilt på de enkelte statslige arkiver, men angivet samlet under Rigsarkivet i København. Samtidig har Landsarkiverne, Erhvervsarkivet og Dansk Data Arkiv skiftet navn til Rigsarkivet.

Tabellen [ARKIVO2B](#) erstatter fra 2019 tabellen ARKIVO2. Dette skyldes en ny model for imputering af statistikken.

I referenceåret 2023 er der udskudt aflevering af arkivalier på nogle større arkiver, hvorfor "tilvækst af arkivalier / modtagne arkivalier (hyldemeter)" er faldet sammenlignet med 2022. Udsvinget forventes udlignet i forbindelse med udgivelse af referenceåret 2024 i løbet af august.

7.3 Sammenhæng med anden statistik

Statistikken er ikke direkte sammenlignelig med andre statistikker.

7.4 Intern konsistens

Ikke relevant for denne statistik.

8 Tilgængelighed

Statistikken offentliggøres i Statistikbanken under [Arkiver](#). Tallene indgår derudover i den årlige [Kulturpublikation](#). Se mere på statistikens [emneside](#).

8.1 Udgivelseskalender

Udgivelsestidspunktet fremgår af udgivelseskalenderen. Datoen bekræftes i ugerne forinden.

8.3 Udgivelsespolitik - brugeroplysning

Statistikker offentliggøres altid kl. 08:00 på dagen, der er annonceret i udgivelseskalender. Ingen uden for Danmarks Statistik ser statistikken før offentliggørelsestidspunktet.

8.2 Udgivelseskalender - adgang

Udgivelseskalenderen kan findes på følgende link: [Udgivelseskalender](#).

8.4 NYT/Pressemeddelelse

Fra 2015 udgives der ingen særskilt Nyt fra Danmarks Statistik for *Arkiver*.

8.5 Publikationer

Udvalgte resultater offentliggøres i den årlige publikation [Kultur](#) og blev frem til 2017 også vist i [Statistisk Årbog](#).

8.6 Statistikbanken

Statistikken offentliggøres i Statistikbanken under emnet [Arkiver](#) i følgende tabeller:

- [ARKIVO1](#): Aktivitet og personale på Rigsarkivet (Statens Arkiver) efter arkiver og nøgletal
- [ARKIVO2B](#): Aktivitet og personale på stads- og lokalarkiver efter område og nøgletal
- [ARKIVO3](#): Aktivitet og personale på Rigsarkivet (Statens Arkiver) efter nøgletal

8.7 Adgang til mikrodata

Der er p.t. ikke etableret adgang til mikrodata under forskerordningen.

8.8 Anden tilgængelighed

Ikke relevant for denne statistik.

8.9 Diskretioneringspolitik

Statistikken følger retningslinjer givet i [Datafortrolighedspolitik i Danmarks Statistik](#).

8.10 Diskretionering og databehandling

Der foretages ingen diskretionering af data, men resultater for stads- og lokalarkiver offentliggøres udelukkende på landsdelsniveau så ingen enkeltarkiver er identificerbare.

8.11 Reference til metodedokumenter

Der findes ingen separate metodebeskrivelser for denne statistik.

8.12 Dokumentation af kvalitetssikring

Resultater fra vurdering af beskrivelse af produkter og udvalgte processer foreligger i detaljeret form for hver statistik samt summarisk i rapporter til arbejdsgruppen for kvalitet.

9 Administrative oplysninger

Administrativt er statistikken placeret i kontoret Forskning, Teknologi og Kultur, Erhvervsstatistik. Kontaktpersonen for statistikken er Søren Østerballe, tlf: 23 42 32 97 og e-mail: SRB@dst.dk.

